

Izdaja: Gorenjski tisk / Uredja: Uredniški odbor / Odgovorni urednik: Slavko Beznik Telef. uredništva 475 — uprave 475 Tekoči račun pri Komunalni baniki Kranj št. 61-KB-1-Z-135 / Izhaja v ponedeljek in petek / Naročnina: letna 600, pollet. 300, mesečna 50 din

Gorenjske

Zaključek seminarja CK LMS v Bohinju

Veliko zborovanje delavske mladine

Večja delovna storilnost, osnovna naloga mladinskih organizacij v podjetjih

BOHINJ, 17. avgusta.

Včeraj se je tu zaključil 10-dnevni seminar za predsednike tovarniških mladinskih komitejev iz vse Slovenije. Ob zaključku seminarja je bilo pred Mladinskim domom veliko zborovanje, ki so se ga udeležili mladinci iz tovarniških vodstev iz vse Slovenije, kot gostje pa so bili prisotni, član Izvršnega komiteja CK ZKS tovarš Ivan Regent, član CK ZKS tovarš Tomo Breje, predsednik Okrajnega odbora SZDL Gorica tovarš Tine Remškar, sekretar CK LMS Tonček Kropušek in predsednik Občinskega ljudskega odbora Bohinjska Bistrica tovarš Logar.

Na zborovanju je govoril član CK LMS tovarš Rudi Bregar. Povzel je najosnovnejše misli iz razprav na seminarju in poudaril, da so tovarši, ki so 10 dni razpravljali o problemih, ki se porajajo v naših podjetjih, sklenili, da bo morala organizacija ljudske mladine v tovarnah odslej skrbeti, da se izpolnijo predvsem naslednje štiri osnovne naloge:

Prvič, da se poveča proizvodnost dela. Ljudska mladina je ves čas obnovne dežele in njene socialistične izgradnje doprinošala častni delež in zato lahko pričakujemo, da bo ona osnovni vzvod v boju za večjo delovno

čas bogato družbeno — zabavno življenje.

Na zborovanju je govoril tudi Tomo Breje. Govoril je o tem, koliko lahko mladim ljudem konisti aktivno delo v naših Svobodah. »Če hočeš biti dober delavec in če hočeš vedeti, kje je tvoj cilj, moraš biti razgledan človek,« je dejal tovarš Breje. In prav Svobode bi morale biti tiste, ki bi nudile mladim delavcem več izobrazbe in kulturno-idejno-politične vzgoje.

Tovarš Tone Kropušek je pozval mlade delavce, naj izpopolnjujejo znanje, ki so ga pridobili na seminarju.

Rudi Bregar — član CK LMS, govoril zbrani delavski mladini v Bohinju

storilnost.

Druugič, da skrbi za razvoj in vse večje uveljavljanje organov delavškega upravljanja v podjetju. V starin delavških svetih je bilo v vsej Sloveniji nekaj manj kot 2000 mladincev, sedaj pa jih je več kot dvakrat toliko. Mladina v delavških svetih mora prispevati levji delež pri uveljavljanju novih, socialističnih odnosov med ljudimi.

Tretjič, da se poskrbi za dostenje življenske pogoje za mlade delavce. In četrtič, da se zagotovi za mlade

Naš razgovor

Kdo drugi naj bi bil to, kot Polde Polenec. Tako je odgovoril na moja vprašanja.

— Kaj bi mi lahko povedali o svojih prvih nagnjenjih do petja?

— Ze kot otrok sem rad prepeljal. Nekoč, ko sem bil bolan, me je brat neizmerno razveseli s tem, da mi je napel navadno žico na deščico. Po celem dnevu sem brenkal na te »citre«. Pozneje, ko sem delal v tovarni »Šešir«, nam je bila vsem delavcem edino vedrilo pri težkem delu — pesem. Takrat sem se pričel zanimati za gledališče in se zavedel, da ne pojem tako slabo. Toda preprosta kmečka bajta je komaj preživel troje ljudi in ni zmogla dveh študentov.

— Kdaj ste začeli s študijem?

— Pred desetimi leti sem se delal v »Šeširju«. Novi pogoji v novi državi in štipendija, so mi omogočili, da sem se vpisal na Akademijo za igralsko umetnost. Absolviral sem oddelek za ljudsko igro profesorja Levarja. Tu sem s trdim delom nadomeštil ono, kar sem v mladosti zamudil. Začel sem se ukvarjati tudi s petjem; končno me je vzel v roke Julij Betteto. Njemu in nekaterim dobrim ljudem se moram zahvaliti za terega so mi dali kritiki vsa priznave uspehe, ki sem jih dosegel. Pa nja.

Mladi učitelji na seminarju v Ribnem

Ribno, 19. avgusta.

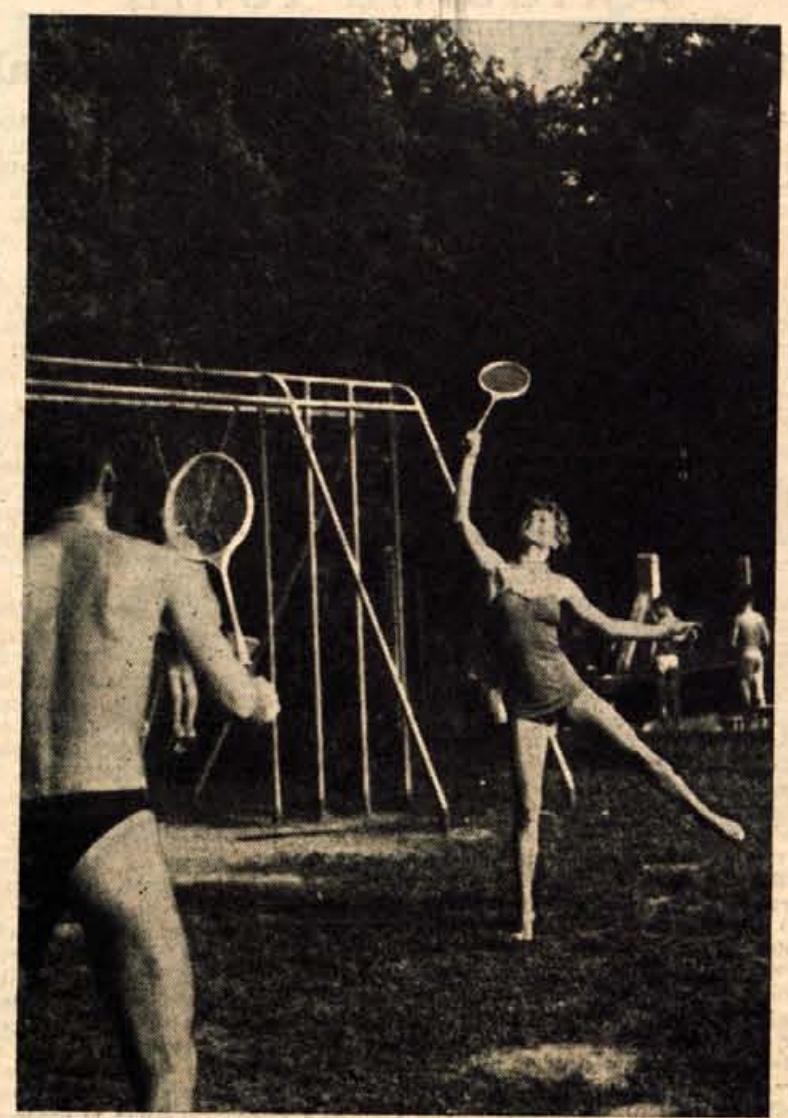
Danes so se zbrali v Ribnem pri Bledu mladi učitelji z vse Gorenjske na seminar, katerega je pripravil OK LMS Kranj v okviru poletnih seminarjev za mladinske aktiviste. Mladi učitelji, okoli 50 po številu, bodo v seminarju imeli priliko globljše spoznati se s problematiko naše građevine, z zunanjim politiko in drugimi vprašanjami, ki težijo mlade javne dejavnike. Na seminarju bodo predavalci naši vidni javni in politični delavci.

O novih ekonomskih ukrepih in perspektivi našega razvoja bo govoril predsednik Izvršnega sveta ljudske skupnosti LRS tov. Boris Kraigher, zunanjji politik pa član CK ZKS France Peroviček. Tov. dr. Jože Potrč pa bo govoril o različnih potredih na razvoj sveta in politični nasprotja v različnih obdobjih razvoja; sledila bodo še predavanja o družbenem upravljanju v Šolah itd.

KRANJ, 20. AVGUSTA 1956
LETO IX. — ST. 66
DIN 10.

so letos obiskovali tod razne tečaje, naslednje leto spet radi prišli, da si pridobive novega znanja.

Ob koncu je spregovoril tudi tovarš Ivan Regent. V topnih besedah je mladim delavcem povedal, kako važno je za človeka, da doseže določeno izobrazbo. Za to pa je ena najboljših metod — je dejal tovarš Regent — samoizobraževanje. Socializem ni samo večja proizvodnja, marveč je socializem predvsem v novih odnosih med ljudmi. Da pa bi dosegli te nove odnose, moramo vzgojiti človeka v visoko kulturo in velikim znanjem. Tak cilj imajo tudi seminarji, ki jih prireja mladinska organizacija. — k

PERJANICA OSVAJA
Cedalje več je ljubiteljev te lepe igre

Kratek popotni dnevnik

Od sobote na nedeljo

Na cesti in ob njej od Kranja do Bohinja

ZAPAŽANJA

Vreme to pot ni nagajalo. Sonce je nesrečno delilo svoje bogastvo vsej Gorenjski...

To Naklega smo srečali veliki avtobus znanega holandskega podjetja BRA-BENA, polem turistov. Torej vendarle prihajajo... Sicer nekoliko pozno — toda prihajajo! Gostinci bodo z nekoliko manj strahu pričakali »prezimovanje«... V Naklem rastejo iz dneva v dan nove stanovanjske hišice.

Prometne nesreče so čedalje pogosteje. Nič čudnega! V sobotni opoldanski sopari se je na cesti v Podbrezjih brezkrbno igrala skupinka otrok brez nadzorstva. In to pred krajev gostilno. Nekateri izmed njih pričakajo vsako prevozno sredstvo s kamenjem. — Res — lepo vzgoja!

Na križišču ceste, ki se odcepi proti Kropi, je pravkar zavil avtobus, pole tujeve, ki so si šli ogledati Krop, vabilivo turistično mesto.

V okrevališču Posavec vedno sede pred hišo in počivajo bolniki in radovedno zra za vsakim, ki gre tod mimo. Čas jim mineva v opazovanju in počitku. — sredi brezjanskega klanca je ždel inozemski avtomobil. Nekoliko stran od ceste, je sedela v travni.

družina in kar tu pripravila piknik. Zložljiva mizica in stoli... udobnost in domačnost.

Kilometer od Crnivca — ista podoba.

Na letališču v Lescah se je pravkar dvignilo v višave letalo PO-2 in »Majatjura«.

Bled... Vrvež. Mnogo turistov. Največ iz južnih krajev, vendar tudi precej tujcev. Evropsko prvenstvo v veslanju daje Bledu posebno mikavost. — Po gladinji jezera drsijo tekmovalni čolni, od časa do časa zbrnici motorni čolni.

Cesta od Bleda do Bohinja je obdana. Pravo »grobišče« za motorna vozila. S tem se vsi strinjajo, ki vozijo tod mimo. Nikjer nismo opazili toliko cestiarjev, kot prav na tej cesti. Pravijo, da bi se asfaltiranje ceste kaj hitro izplačalo, saj vzdrževanje terja vsako cesto kar lepo vsto denarja.

V soteski bo vsak čas gotov nov obrat »LIP« Bled, ki bo proizvajal lesno moko. V torku bo svečana otvoritev.

V Bohinju je tudi mnogo gostov v hotelih, še več pa tabornikov, med njimi tudi neka francoska skupina. Na jezeru se zabava nekaj mladih gusarjev in splavarjev.

Na cesti v Ribičevem lazu ob jezeru, popravljajo in gradi dva prepusta.

Pred hotutom »Zlatorog« pa se vsak večer ustavi velik avtobus »SAP« in nato zjutraj navsezgodaj odpelje proti Ljubljani...

POMENKI

Razgovori o gostinstvu so v tem času najaktualnejši.

Milan Bric, direktor hotela »Zlatorog« v Bohinju je zadnje dni kar zavoljen: »V prvem tednu avgusta smo imeli 70% zasedene naše kapacitete. Od tega je bilo 55% penzionskih gostov. — V juliju je slabo kazalo... Hotel je bil zaseden le 18%.

Nekaj bi pa zelo rad pripomnil. Devize naj bi se plačevalo gostinstvu pod enakimi pogoji kot ostalim gospodarskim organizacijam. Mislim, da je to nujno! Sicer pa — Istočna sezona nam bo pomagala, da bomo nekako »skozi zlezle«. Za drugo leto se bo treba pametnejje pripraviti.

Iz leta v leto govorijo gostinci: »Letošnja sezona je bila dobra Šola, drugo leto bo treba bolje zastaviti.«

Državljeni sprašujejo: »Koliko časa bomo še hodili v šolo in ponavljali isti razred?...«

Polde Polenc:

Od delavca do opernega pevca

tudi v razočaranju me niso zapustili.

— Kako je bilo z Vašim debutom in petjem v ljubljanski operi?

Sprejeli so me zelo širokogrudno, zdi se mi pa, da sem bil vendar že te nekaterih notranjih nasprotij. Zelo bolnega so me takoreč prisili, da sem pel v »Nižavis« in dosegel neuspeh. Pozneje je zdravnik izjavil, da sem pel le z mišicami in že ne bi bil tako močne konstitucije, bi bil ob glas.

Uničujoča kritika Pavla Šivicu me je še bolj onemogočila. Zame ni bilo več vlog v ljubljanski operi. Tako sem obdeloval skromno kmetijo in se vozil v Ljubljano k Bettetu. Z njim sem v dveh letih prestudiral nekaj težkih oper: »Carmen«, »Trubadurja« itd. in prav to mi je omogočilo letosni širok repertoar v Sarajevu. Vedela vsa, da zaman čakam na večje vloge v Ljubljani. Zato mi je Betteto pripravil angažma v Sarajevu, kjer so me sprejeli.

— Ali se boste po počitnicah v Liki vrnili nazaj v Sarajevo?

— Seveda. Upam, da bom letos pel tudi Radamesa v »Aida«. Tega se posebno veselim. Posebno bi bil vesel Pagliaccia v »Glumcih«. S to viogo bi lahko gostoval tudi v Grazu, toda rad bi jo prej pel doma.

— Kaj pravite o svojem zadnjem koncertu v Liki?

— V Liki pojem vsako leto, odkar sem se pričel intenzivneje ukvarjati s petjem. Loška dvorana in publike mi je merilo napredka. Vedno se nekako bojim te preizkušnje. Letos sem nadvse zadovoljen. Občutil sem, da trud v Sarajevu ni bil zmanj. To je pokazala tudi publike s spontanim priznanjem.

— In kaj je vaša največja želja?

— Da bi postal res pravi pevec. Na staru leta bi rad popravil svoj skromni dom, da bom lahko povabil k sebi na počitnice ob Sori vse, ki so mi kdaj pomagali. Nadaljeval pa bi tudi s rad z delom pri loških igralcih amaterjih, s katerimi sem že marsik dosegel.

— Težko sem pustil domačijo. V Sarajevu sem pel Manrica v »Trubaduru«, glavno tenorsko partijo v »Carmen«, Wertherja, Othela, za katerega so mi dali kritiki vsa priznave uspehe, ki sem jih dosegel. Pa nja.

— Da je minil najin pogovor...

JANKO KREK

Božo Benedik — tajnik Organizacijskega komiteja za evropsko veslaško prvenstvo ima polne roke dela.

— Organizacija prvenstva v veslanju v takem obsegu kot bo letošnja, niso mačje solze. Vendar upamo, da bo vse najboljše. Pripravili smo vse, vsaj tako mislimo. Dosedanje preizkušnje so se tudi dobro pokazale.

In refren: »Da je ne bi vreme našalo!«

L. A.

Seja ObLO Kranj

KRANJ, 18. avgusta.

Včeraj je zasedal na svoji 23. seji Občinski ljudski odbor iz Kranja in sklepal o najetju posojila pri Komunalni baniki v Kranju za izvršitev nekaterih nujnih komunalnih del. Nadalje je tudi sklepal o potrditvi predračuna Komunalne banke Kranj in o spremembah pravilnika o dopolnilnih plačah KB.

Stanovanjski problem na Jesenicah

Jesenice kot industrijsko razvijajoče se mesto so vsako leto bolj naseljene. Konec leta 1945 je živel na Jesenicah 12.074 ljudi, koniec leta 1954 pa že 16.385. Leta 1941 je Zelezarna zaposljila 4300 ljudi, medtem ko jih danes 6800. Že prej je bila na Jesenicah stanovanjska stiska, zadnja leta pa še narašča.

Kakšna so stanovanja na Jesenicah? 165 stanovanj II. kategorije, 282 — III. kategorije, 704 stanovanj IV. kategorije, 1730 — V. kategorije in 1245 stanovanj VI. kategorije. To so večji

Od nedelje na ponedeljek

LONDONSKA KONFERENCA o Sueškem prekopu je še nadalje v središču pozornosti vse svetovne javnosti in tisku.

Po današnjem »dnevu počitka«, se bo jutri delo londonske konference nadaljevalo.

Kot vse kaže, je moč opaziti vsaj simptome popuščanja napetosti v sru gledi Sueškega prekopa. V živahnih in neposrednih stikih med posameznimi delegacijami pa se oblikujejo različne metode in stališča v cilju mirno rešiti to jabolko spora, v katero sta najmočneje vgriznili Velika Britanija in Francija.

Pokazalo se je, da v dosedanjih razgovorih prevladujejo v glavnem tri težnje: želja Velike Britanije in Francije, da bi se konferenca takoj in sedala konkretno izrekla o ustreznih ukrepih, katere bi sporočili egiptovski vladni z naročilom, da jih takoj izpolni. Po mnenju ameriške delegacije naj bi konferenca ne sprejela nobenega sklepa s formalnim glasovanjem, pač pa naj bi se izrekla o načinu nadaljnjih pogajanj, tako da bi samo določili okvirna načela novih debl. In slednjih Skandinavske dežele in Japonska menijo, naj bi se spor reševal pred Generalno skupščino OZN, nekatere druge dežele pa se zavzemajo za novo razširjeno konferenco.

MINISTRSKI PREDSEĐNIK egiptovske vlade Naser je danes v povezljivosti z direktorjem egiptovske agencije zavrnil predlog zunanjega ministra ZDA Dullesa za internacionačizacijo Sueškega prekopa, ker bi to po njegovem mnenju kršilo suverenosť Egipta in žalilo njegovo dostojanstvo. Naser je hkrati obžaloval, da ni z upanja med Egipтом in Zahodom, cesar pa so v glavnem krive Združene države Amerike, ker so zavrnile že obljubljeno pomoč za izgradnjo Assuanskega jezu. Nadalje je tudi izjavil, da z resnostjo in potrežljivostjo pričakuje zaključke londonske konferenčne.

INDONEZIJSKI PREMIER Sukarno je danes ponovil poziv Veliki Britaniji in Franciji, naj prenehata z vojaškimi demonstracijami ob Sueškem prekopu. Izjavil je, da bi bila Indonezija pripravljena sklicati posebno konferenco azijskih in afriških držav o sueškem vprašanju.

San Francisco, 19. avgusta.

Jutri se bo začela tu konferenca republikanske stranke, na kateri bodo izbrali kandidate za nove predsedniške volitve. Medtem ko je kandidat za predsedniško mesto znan — to bo vnovič Eisenhower — pa je mesto podpredsednika še vedno negotovo. Posebni Eisenhowerjev svetovalec Stassen se zavzema, da bi bil podpredsednik Hertter in ne Nixon, ker sodi da bi kombinacija Eisenhower-Hertter dobita približno 4 milijone glasov več na volitvah, kot pa kombinacija Eisenhauer-Nixon.

del vsa zasilna, podstrelna ali stanovanja brez pritiklin, 125 stanovanj pa je VII. kategorije, ki se uporablja samo pod silo razmer in bi bila že izločena iz stanovanjskega fonda, če bi uživalcem lahko nudili boljše stanovanje.

Razen tega imamo večje število delavcev — družinskih očetov v samih sobah, družine pa živijo izven Jesenici in celo izven okraja, ki so sprito življenga na dve strani ekonomsko močno obremenjeni.

Sprito navedenega stanovanjskega stanja je na Stanovanjskem uradu registriranih samo s področja bivšega LOMO Jesenice 644 prošenj, od tega je 549 prosilcev zaposlenih v Zelezarni, med katerimi je 181 brez stanovanja, nadaljnih 95 prosilcev je iz ostalih podjetij in ustanov.

Za razliko od dela prejšnjih komisij je sedanja komisija za letos izdelala na podlagi 15. in 17. člena Uredbe o razdeljevanju in odpovedi stanovanj (Uř. list LRS št. 19/55), sporazumno s terenskimi organizacijami »Prioritetni vrstni red upravičenih pričakovancev na stanovanje v letu 1956«. Ta spisek je potrdil Svet za gradbene in komunalne zadeve pri ObLO Jesenice in je bil javno razobezen. S tem je postal spisek zakon za stanovanjsko komisijo in Stanovanjsko upravo. Glede na družbeno potrebo je kasneje izdal Svet za gradbene in komunalne zadeve še dodatno odločbo, ki določuje Stanovanjski upravi dodelitev stanovanja tudi prosilcu, ki ni vpisan na prioriteten spisku, za katerega pa gospodarska organizacija, zavod ali ustanova utemelji družbeno potrebo ter z odobritvijo stanovanjske komisije in s potrditvijo Sveta za gradbene in komunalne zadeve.

Največ teh potreb se javita v Zelezarni, kjer so še vedno potrebe po strokovnem vodilnem kadru, katerim je potrebo zagotoviti stanovanje, kar pa delavec, ki prosijo že po štiri, pet ali celo osem let za stanovanja, le težko razumejo. Nadaljnje družbene potrebe se pojavljajo pri zdravstvenem in prosvetnem kadru, kakor tudi pri ostalih gospodarskih organizacijah in ustanovah.

Razen vseh že navedenih problemov ne smemo pozabiti, da znaša na Jesenici letni prirastek 109 stanovanj in da se na delo v Zelezarno vozi z vlagom z bližnje in daljne okolice 2495 delavcev in uslužencev, kar znaša 36% celotnega staža.

Sprito vseh teh navedb v številkah upam trdit, da na Jesenicah potrebujemo za rešitev stanovanjske stiske približno 1500 stanovanj.

Zdravko Pogačnik,
predsednik stanovanjske komisije
za mesto Jesenice

Iz Kamnika

Na sedežih bivših občin so bili imenovani odborniki, ki sklepajo zakonske zvezne. Odbornikom so bili določeni tudi namestniki. V Kamniku sklepata zakonske zvezne predsednik ObLO Alfred Janko in Jakob Kralj v Motniku Zdravko Hribovšek in Franc Lipovšek, v Komendi Ivan Peršin in Jože Spenko, v Tuhinju Anton Podbevšek in Franc Poljanšek, v Kamniški Bistrici pa Franc Potočnik in Vinko Urh.

Pri Občinskem ljudskem odboru Kamnik je bila imenovana komisija za higieno tehnično zaščito. Predsednik je Anton Kolovič, predsednik sveta pri delo pri ObLO. Namen komisije je proučevanje vzrokov obratnih in poklicnih nezgod ter obolenj.

Za tržnega inšpektorja na oddelku za gospodarstvo ObLO Kamnik je bil imenovan Franc Ursič, dosedanji direktor trgovskega podjetja Kamniška Bistrica, ki je bilo ukinjeno, trgovina pa priključene trgovskemu podjetju »Potrošnik« v Kamniku.

Imenovan je bil upravni odbor za upravljanje občinskega investicijskega sklada, v katerem so Jakob Kralj, Ivo Kumer, Franc Hribar, Jože Kotnik in Franc Kern.

Uvedena je bila prisilna uprava v gospodarskem podjetju »Planjava«. Za direktorja je bil imenovan Jože Gregorič, direktor trgovskega podjetja Kočna, član pa sta še dr. Josip Tomšič in Franc Mačkovšek. Prisilna uprava je bila predlagana tudi za tovarno »Sylanit«, o čemer bo še sklep ObLO Kamnik. Vinarski zadrugari iz Zaječara je bila odklonjena prošnja za ustanovitev trgovine za alkoholne in brezalkoholne piščake, ker ni krajne potrebe.

Ker določajo zvezni predpisi, da se iz stanovanjskega sklada lahko izloči 10% sredstev in uporabi za komunalne naprave, bodo ta sredstva uporabljena za kanalizacijo stanovanjske kolonije na Meglerjevem hribu, za elektrifikacijo v Motniku in daljnovod Podhrške-Buč.

Zemljišče na Starem gradu je bilo proglašeno za narodni park in zaščiteno, ker je bila tod izhodiščna točka vstaje v kamniškem okolišu.

Zika—

Velike tekstilne starke
16. IX. 1936
16. IX. 1956
KRANJ

Priprave v Radovljici

16. avgusta je bila v Radovljici 3. seja Občinskega pripravljalnega odbora za proslavo 20-letnice velikih stavk tekstilnih delavcev Slovenije. Sejo je vodil predsednik Krajevnega sindikalnega sveta tovarš Lepuš. Glede na poročilo, ki so jih predložili krajevni pripravljalni odbori, so se stavili program za proslavo 20-letnice velikih tekstilnih stavk za občino Radovljica.

— Od 9. do 16. septembra bodo v vseh kolektivih slavnostna zasedanja delavskih svetov.

— 12. septembra ob 10. uri bodo v Tovarni verig Lesce slovensko odkrili ploščo v spomin na stavko, ki je bila leta 1935 v Tovarni verig Lesce.

— V Radovljici bo od 9. do 16. septembra posebna razstava v muzeju. Razstavljen bo najrazličnejši stavkovni material, podobe iz življenja delavcev v bivši Jugoslaviji in danes, pridobitve delavskega razreda po osvoboditvi It. Na tej razstavi bodo sodelovala vse podjetja iz občine Radovljica, in sicer: »Veriga« — Lesce, »Plamen« — Kropa, »Elan« — Begunje, »Sukno« — Zapuže, »Pleterina« — Lesce, TIO — Lesce, Tovarna čokolade — Lesce, Črnačna tovarna Podmart, Tekstilna tovarna — Otoče, »Gorenje« — Radovljica, »Okovje« —

Kamna gorica, Državno posestvo — Polje, Kmetijska šola — Polje in Opokarna — Dvorska vas.

— Na večer pred dnevom proslav 15. septembra bo v Radovljici ob 20. uri svečana akademija, ki jo bo predredil ObLO SZDL Radovljica s sledčim sporedom: slavnostni govor bo imel udeleženec stavki tovarš Pristov. Na sporedbo bo drugo dejanje »Rdeče rože«, odlomek iz Klinarjevega »Plavža« in recitacije. Vmes bodo pevske točke, igrala bo godba na pihala. Na proslavi bodo sodelovale: »Svoboda« Lesce, »Svoboda« Podmart, »Svoboda« Begunje in KPD »Stane Zagor« iz Krope.

— Predvidevajo, da se bo proslave 20-letnice velikih tekstilnih stavk, ki bo 16. septembra v Kranju, udeležilo 2000 delovnih ljudi iz občine Radovljica.

CIRIL ROZMAN

Beležke

ČUDNO

Za 65-letnico Železarne so dobiti Jesenice daleč naokrog enega najlepših gostinskih vrtov. Moderno urejen bife, pokrita dvorana, veliko betonsko plesišče, higienično urejene sanitarni naprave, bogata električna razsvetljiva itd., zadnje čase niso služili svojemu namenu in se vse bolj spremnjamli v zapuščen »park«. Vrta je odprt le ob sobotah in nedeljah zvezjer po nekaj ur, sicer pa so v njem igrajo otroci, ki seveda na inventarni pazi. Pa so se našli člani društva šoferjev in avtomehanikov na Jesenicah in se odločili prirediti v kazinskom vrtu veliko tradicionalno šofersko veselico s plesom in bogatim srečolovom. Potrebno je bilo najprej urediti vrt. Pričeli so v četrtelj: Cistilli, pomivali, pometali in urejali so do sobote zvezcer in dali kazinsku vrtu tako lete, kakršno mu pripada. Alli čudno, da so moral priiti na pomoč šoferji in avtomehaniki in dati upravni restavracijo z gled, kakšen naj bo ta vrt, da bo v resnicu služil svojemu namenu? Radovedni smo, če ga bo Kazina znala v bodoče vzdrževati vsej v približno takem stanju. Najbrž bo čez teden dan zopet poln prahu in saj ter podoben zapuščenemu »parku«, kot je bil do šoferske veselice.

H. B.

Prometna nesreča v Kranju

Dopisnite v »Glas Gorenjske«

Podoben razvoj je opaziti tudi v Veliki Britaniji. Le-ta klub finančnim težavam, politični zaostrovitv z arabskimi državami in klub mobilizacij rezervistov odvaja znatna sredstva v prid modernega oboroževanja; semkaj sodijo zlasti atomski eksperimenti v Monte Belu in Avstraliji in proizvodnja prve vodikove bombe. — Isto opazimo pri Francozih. Ceprav zavoljo vojnih operacij v Severni Afriki ne nenehno povečujejo številčno stanje svoje vojske, vendar pa odvajajo ogromne zneske v prid sodobni oborožitvi. Tudi Sovjeti posvečajo veliko pozornost modernizaciji svoje oborožitve, ceprav je prišlo v preteklem in letosnjem letu do znatnega znižanja števila vojaštv.

Dejstvo je, da si svet prizadeva rešiti dvoje vprašanj: kako zmanjšati vojno nevarnost, in kako zmanjšati izdatke v vojne namene?

To, da še ni prišlo do mednarodnega sporazuma o razorožitvi, še ni razlog, da se v nekaterih državah z velikimi armadami razorožitvijo ne bi moglo s pridom izvesti. Vsekakor pa ostajajo odprtia vprašanja: v kakšni obliki je treba izvesti razorožitev? Ali samo znižati odvisni del vojaštva in reducirati zastrela orožja, ali pa prekiniti s temovanjem v oboroževanju z modernejšim in še učinkovitejšim orožjem?

(JUGOPRES)

LJUDJE IN DOGODKI

Demobilizacija ali razorožitev

POGLEDI NA glavno temo sedanega časa - razorožitev in zmanjšanje vojne nevarnosti - so zelo enostranski, zaradi česar ostaja tudi vrsta ohrabrujočih potek v prid reševanju tega kompleksnega problema, nepopolna in nerešena. Industrij in vojna tehnika sta dosegli mejo, na kateri se število vojaštva in klasični rod vojske — pehoti — umikata pred najmodernejšim atomskim in teledirigiranim orožjem. Za uporabo teh vrst orožja, ki v prejšnjih vojnah niso bila znana, ni potrebnlo tolikšno število vojaštva. — Kakšen je torej predlog razorožitev pod takimi pogoji?

V objavah nekaterih velesil, ki so v minulih dveh ali treh letih delno zmanjšalo svoje oborožene sile, je bilo govora le o znižanju števila vojaštva. Celo sami vojni strokovnjaki v teh državah so v pomeklih z drugimi državami priznali, da je taka demobilizacija celo potrebna zavojlo okreplitev vojnega potenciala, kajti odvisna število mobiliziranih ljudi je moč pritegniti v proizvodnjo sodobnega, po veliki atomskih orožja v modernih tovarnah. Odtod izvira — kakor menijo ti strokovnjaki — nesmiselna situacija:

Vprašanje je, ali bodo stroški za ameriško armado, ki bo le-ta skrrena na četrtno, manjši, in-koliko manjše bodo dajatve dnevnih obvezancev? Medtem pa so bili ameriški državljanji demobilizacija krepi vojno učinkovitost!

Drugi nesmisel je v tem, da sovjeti in ameriški vojni strokovnjaki, kar tudi politiki drug drugemu očitajo, če da pod videzom demobilizacije nekega števila vojaštva, krepe svojo atomsko vojno industrijo. Amerikanci očitajo Sovjetski zvezri, da je v lancem in letošnjem letu objavila demobilizacijo 1.840.000 vojakov samo zato, da bi le-te mogla zaposlit v vojni proizvodnji. Isto očita Sovjetska zveza Amerikancem.

V ZDA se nadajo, da bo moč številčno stanje oboroženih sil skrčiti do 1960. 1. od sedanjih 2.800.000 na 2.000.000 ljudi, to je za okrog 26%. Iz pehoti bo demobiliziranih 450.000 ljudi, 200.000 iz mornarice in 90.000 iz letalstva. Kar kar je razvidno, se najobčutnejše znižuje številčno stanje pehoti, kajti njen pomen v sodobnem vojskovjanju je najhitrejši pada.

Vprašanje je, ali bodo stroški za

Zopet utaja davkov

V naši predzadnji številki smo poročali, da sta se pred kratkim zagovarjala pred Okrajnim sodiščem v Kranju dva davčna izterjevalca. V tem času pa se je pred istim sodiščem zagovarjal zaradi utaja davka Stane Grašič, kleparski mojster iz Kranja. Pred kazenskim postopkom se je ugotovilo, da je Grašič v davčni prijavni za leto 1955 navedel, da je imel 5.696.072 din prometa ter čistega dohodka 550.249 din, medtem pa je bil njegov dejanski promet po ugotovitvah davčnih organov najmanj 6.039.843 dinarjev, čisti dobiček pa 1.363.235 din. Pred sodiščem se je Grašič zagovarjal, da je imel ogromno dela, da je bil za vse sam in da ni mogel imeti v rednu poslovnih knjig, kakor tudi, da deloma v naglici, deloma v neznanju ni sestavil davčne prijave tako, kakor bi jo bilo treba. Sodišče njegovemu zagovoru ni verjelo, saj je bilo očitno, da ne drži. Grašič je dobil pravočasno ustrezna navodila, kako je treba voditi poslovne knjige. Nadalje je bilo ugotovljeno, da v davčni prijavi ni izkazal vsega bančnega prometa. Poselbo karakterističen pa je primer, ki kaže, da ne gre za Grašičevu nevednost, naglico ali površnost, ker je račun od strani obrtno prodajne in nabavne zadruge v višini 30.441 din namerno dvakrat knjizil kot izdatek. Med materialne stroške je vnašal tudi izdatke, ki so se nanašali na gospodinjstvo, kakor tudi na potrebe njega samega in njegove družine. Ob upoštevanju vseh teh okoliščin mu je sodišče izreklo denarno kazeno v višini 90.000 din. Grašič bo tudi moral davčni upravi plačati vse utajeni davki.

Ce ugotovimo, da je Grašič zatajil približno 800.000 din čistega dohodka, je kazeno še vedno prenizka. Sodba še ni pravomočna ter ima javni tožilec možnost vložiti pritožbo zaradi prenizke kazni.

MISTIKA V XX. STOLETJU

Pri nekaterih posameznikih še vedno obstoji vražjevstvo, kar je pokazala tudi kazenska obravnava zoper Milena Rajhard iz Krizevskih vasi pri Metliki. Rajhardova se je v marcu t. l. mudila v dekliskem domu v Tržiču. Dvema stanovalkama je začela vedeževati ter jima pripovedovala, da imata vse možno sovražnike. Ponudila jima je, da bo te sovražnike onemogočila, če ji dasta vsaka po 3000 din, ali kakšne ponosene oblike in nekaj denarja. Denar bo porabil za plačilo maš, da se bo opolnoči lahko sestajala na pokaplšču z duhovi, ki ji bodo pomagali v njenem prizadevanju za odvritev sovražnikov. Obljubila jima je tudi, da bo iz neke snovi, katero bo dobila iz morja, napravila tablete ter jih jima kasneje izročila. Ce bosta nosili te tablete pri sebi, bosta srečno živeli. To njen vedeževanje je res vplivalo na ti dve dekleti ter jih je ena izročila 500 din gotovine in jopo vredno 1500 din, druga pa 1000 din gotovine ter obliko vredno 2000 din. Za to gojufijo je sodišče obudio Rajhardovo na 25 dni zapora. Nerasumljivo je, kako morejo še dandanes ljudje nasesti takemu vražjevstvu.

DIVJE LOVEC IZ PODLJUBELJA

J. S. iz Podljubelja pa se je zagovarjal pred sodiščem zaradi nezakonitega lova. V bližini svojega doma je

nastavil zanke za srne. Ze nekaj dni potem se je ponoči v te zanke ujela srna z dvema mladičema. Pri tem sta ena srna in en mladič poginila. Obdolžen je priznal, da je res nastavil zanke, vendar ni vedel, kaj se bo v nje ujelo. Ce bi vedel, da bodo prisile srne, zank ne bi nastavil. Sodišče je ugotovilo, da gre v tem primeru vsekakor za protizakonit lov ter obdolženca oobsodilo na mesec dni zapora, razen tega pa ga je oobsodilo, da mora plačati gojivitvenemu lovišču »Karanke« 27.000 din odškodnine. Kazen naj bo opozorilo vsakovrstnim »divjim« lovec, ki se zadnje čase kar pogosteje javlja.

G.

Mojstranski alpinisti v Kamniških planinah

Mojstrana, 19. avgusta.

Po treh skoraj mrtvih letih se je letos Alpinistični odsek PD Mojstrana krepko poživil in je danes razen gospodarskega gotovo najbolj delavnih odsek državštva. V juniju je priredil tridnevni alpinistični tečaj v Vratih. Tega je finansiralo matično društvo in tako izkazalo skrb za rast alpinističnega kadra v podnožju naših Alp. Za tečaj, ki so ga člani AO PD Dovje-Mojstrana absolvirali te dni v Kamniških planinah, pa je prispevala svoj delež komisija za alpinizem pri PZS. Poleg plezalnih vzponov na Brano, Planjavo in Turško goro je bil izvršen tudi en prvenstveni vzpon.

Sicer pa se vodilni alpinisti v odseku trudijo, da bi pomagali svojim tovaršem tudi do potrebnne teoretične izobrazbe. V ta namen prirejajo zlasti v zimskih mesecih številne sestavke s predavanji. Morda bi bili uspehi večji, če bi razpolagali z več vrvimi. Cena le-teh je tako visoka, da si je posameznik ne more privoščiti. Dokler pa se bodo mogli posluževati samo dveh vrvi, kolikor jih imajo sedaj, pa uspehi res ne bodo takšni, kakršne bi po pravici lahko pričakovali.

—zk

Pismo staršem III. zdravstvene kolonije v Opatiji

Težko smo pričakovali dan odhoda Okrajne zdravstvene kolonije v Opatiji. Dne 8. avgusta smo se zbrali v Kranju in po zdravniškem pregledu odšli na vlak. Dolgo potovanje nas ni utrudilo, da ne bi z nestrpnostjo pričakovali prvega pogleda na morje.

Lepo nam je, vsi smo zdravi, vsak dan se kopamo in sončimo. smo v najlepšem delu Opatije, sredi zelenja ob sami obali, kjer je tudi naše kopališče. Za naše želodčke skrbe odlične kuharice, ki so tudi prišle z nami. Zlahkoto smo se vživeli v veselo počitniško življenje. Ogledali smo si že Opatijo in okolico, danes pa se prvič peljemo z ladjo. V načrtu pa imajo naši vzgojitelji še več krajin in daljnje izletov. Videli bomo marsikaj novega in doživelj nepozabne trenutke ob lepotah našega sinjega Jadranja.

Počitniška kolonija Kranj

odgovori: »Ne, amigo! — Nobenih žensk ni tukaj. Tam zunaj dujeta oba Sama. «Odkod pa ste in kako le pride te v zapuščene kraje, prijatelj?» se zanima oni v rokavicah dobrohotno, drugi pa pristavi: »Povejte prav na kratko, za pripovedovanje bo še potem dovolj časa!«

Nati isti način kot se poučuje dečka, pripoveduje pažnik da je: »Že star Indos pred stotinami let, ko so še bili lastniki teh rudnikov pred Španci, niso dovoljevali. Njihovi svečeniki so namreč prorokovali, da bi zakladi zemlje takoj usahnili, če bi stopila na nje ženska. In tega se še danes drže. — Nobenih žensk v Mužu!« Bedasto se zasmeje, prižge novo cigareto in koraka dalje.

»Rrrum!« zagrmi nov strel za našim hrbitom, njemu pa sledi cela salva. Po poti, ki je našo križala v pravokotni smeri, nam pride nasproti »večni Jud«, stresa svojo sveto grivo, zarezí se spet zaničljivo in korači dalje. Sam me potrka po ramih: »Ti, če pride ta dedec še enkrat, sem pripravljen verovati v babičnice in pripovedati o starih, ki prinosajo nesrečo, o črnih mačkah in podobnih prismodarijih! Ali si videl, kakšne smešne oči ima? Skoro čisto zeleni! Kot smaragdi,« mi zavpije v uho.

Prišli smo do upravnih poslopij in stopimo proti čedni bolnišnici.

»Caballeros, zdaj pa vrzite cigarete proč, zdravniška jih namreč ne trpiš, nas opomni pažnik. Zrinemo se v hladno, z raznim širokolistnimi lončnicami okrašeno in do skrajnosti snažno predstavo. Značilni, rezki duh po jodoformu in zdravilih nas zajame. Pritajeno ječanje, se mi zdi, prihaja iz sosednjih sob, postane naenkrat glasnejše, preide v strašno preklinjanje in prestane s stokajočim grgrjanjem.

»Kaj pa je to, za vraka, ali tu nekoga kolje?« prekine Sam morečo tišino.

Nervozno se pažnik nasmejava: »Gotovo je bil to nekdo, ki bi moral biti operiran, pa ni dovolil, da bi mu nadelil napravo za narkozo. — Toda, prav nikomur ni potreben, da si odpreti trebuh, če si sam ne nakoplje te nesreče! — »Santa Maria! — Trebuh preparati? Tristo vragov, tako nameravaju tu početi z nami?« se sliši krik vsekrižem in pažnik nas z dvignjenim roko opozarja, naj utihnemo: »Tiko, señores, takoj vam

nato počasi ne se sedede.

»Mina, zamrmra nekdo za meno!«

In naenkrat vem, česa tu v Mužu manjka in spomnim se tudi, da je Jules že poročal o tem. Ko stopamo mimo ene izmed mnogih barak, zagledam na njeni steni nalepljeno reklamo: »Fryjev kakao za zajtrk. Na velikem plakatu je naslikana mlada nimfa, ki z očitnim tekom nese skodelico k polnim ust-

njam.«

Zenske!

»Senor, zastavim vodniku pravzaprav nepotrebljivo vprašanje. »Senor, ali tu notri sploh ni žensk? Ali ni nihče oženjen?« angleško:

»Ali so med vami mogoče Angleži, fantje?« Sam stopi težko obolj in mora potem prostovoljno k zdravniku, ki kaj

Z nenavadno negovanimi prsti odstrane pepel s cigaret, predno takoj korak naprej: »Amerikanci, prosim, sir!« Smeje se ogledalno.

Mali oglasi

Od Kranja do Besnice sem 11. avgusta izgubila jopicco. Najditelja prosim, naj jo proti nagradi odda. Jane, Sp. Besnica 39.

Osobe, ki mi je v ponедeljek polegne v zvela v komisiji trgovini listnico, prosim, da mi vrne po pošti vsaj dokumente. Z. Sirc, Kranj, Savski breg 11.

Poceni prodamo večjo količino časopisne papirja. Naslov v upravi.

Prodam otroški voziček v zelo dobrem stanju. Huje 52, Kranj.

Prodam novo žensko italijansko kolo. Naslov v upravi lista.

Prodam rabljeno moško kolo. Kalvarija 28, Kranj.

Prodam dobro ohranjen kimpež (dizalo) Srednja vas 49, p. Senčur.

Prodam motorno kolo DKW 350 c in vodilni motor v zelo dobljem stanju. Ogled vsak dan.

Prodam stavne parcele na Primorskem. Naslov v upravi lista.

Poceni prodam samsko sobno pohištvo v Kranju. Naslov v upravi lista.

Za dopoldne sprejemem žensko za varstvo otrok. Stevanovič, Savska 11.

Isčem žensko za popoldanske ure k enoletnemu otroku. Cirča 15.

Isčemo 3 zidarje za izdelavo fasade pri sindikalnem domu. »Plamen« — Kropa.

Zamenjam enosobno stanovanje na Bregu ob Savi za enakega kjerkoli.

Lap, vrtnarja, Lesce, tel. 347.

Kmetijska zadruga Visoko pri Kranju prodi 3 elektro motorje, in sicer: dva sta znamke »Motor«, Skofja Loka 45,50 KW, eden pa 8 KW. So še malo rabljeni. Ogled vsak dan. Prednost pri nakupu imajo podjetja.

Mestna klavonica v Kranju odkupuje vsako količino sena po najvišjih dnevnih cenah.

Kmetijsko posestvo Zabnica sprejme v službo gospodinjo, vajeno vseh gospodinjskih in drugih kmečkih del.

Upravnika za večje privatno posestvo v bližini Rogaške Slatine takoj sprejemem. Pogoji: samski, po možnosti z nižjo kmetijsko šolsko izobrazbo. — Informacije: Zabnica 45.

Objave

OPOZORILO

Občinski ljudski odbor Jesenice opozarja prebivalstvo svojega območja na obredbo o zatiranju kapusovega belina (gošenici), ki je bila izdana 14. 8. 1956. Po tej odredbi je zatiranje obvezno za vse, ki pridelujejo kapusnice.

Proti kršilcem se bo kazensko postopalo.

OBVESTILO

Oddelek za finance občinskega ljudskega odbora Kranj razprodaja sledče zarubljene predmete:

Izklienna cena
Sivalni stroj Singer 60.000
Radio aparat Orion 15.000
Moško dvokolo 10.000
Elektro motor 0,75 KWh 10.000
Moško dvokolo 10.000
Zensko dvokolo 11.000

Razprodaja bo dne 20. VIII. 1956 pri oddelku za finance ObLO Kranj (Pri Peterku).

V kolikor predmeti ne bodo razprodani pri prvi razprodaji, bo druga razprodaja 27. VIII. 1956 ob 7.30 na istem mestu.

OBVESTILO

Dramska sekcija DPD »Svoboda« v Kranju želi v svojo sekcijo vključiti večje število pevcev in pevk, ki imajo veselje do te vrste umetniškega udejstvovanja. Prijave se sprejemajo v četrtek in petek dne 23. in 24. ter 30. in 31. avgusta od 4. do 6. ure popoldan v pisarni »Svobode«, Sindikalni dom. Podrobnejše informacije dobite pri vpisu.

RAZGLAS

Ribiška šola v Piranu ima ribiški odsek in odsek za motoriste.

Solanje traja 2 leti. Po končanem solanju, enoletni praksi na ribiških ladjah in po uspešno opravljenem izpitu, postanejo absolventi. Ribiške šole ribiši, odnosno motoristi na ribiških ladjah. Po večletni praksi pa lahko dosežejo naziv ribiča-svetilca, vodjo ribolova, brodovodja ribiške ladje, vodje motorja itd.

Pogoji za sprejem učenca so:

1. da je odslužil vojaško obveznost,
2. da je telesno in duševno zdrav,
3. da je dovršil osnovno šolo,
4. da je v jasnem življenu neoporenčen.

Prošnji, kolkovani z din 30.—, je treba priložiti:

1. zadnje šolsko spričevalo,
2. rojstni list,
3. potrdilo o reguliranju vojaške obveznosti,
4. potrdilo o imovinskem stanju.

Prošnje naslovite na upravo Ribičke šole v Piranu in sicer do 1. IX. 1956. Pričetek šole bo 1. X. 1956, pred pričetkom pouka pa bo še zdravniški pregled.</p